

Nora kommun

nora.kommun@nora.se

Beslut för grundsärskola

efter tillsyn i Karlsängskolan
i Nora kommun

Tillsyn i Karlsängskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Nora kommun under 2016. Karlsängskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 och den 19 januari 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Det saknas officiell statistik för Karlsängskolans grundsärskola.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2017-06-14
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-06-14
Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att grundsärskolan behöver se till att lärarna fortlöpande informerar eleverna om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Vidare visar utredningen att rektorn behöver se till att psykolog används i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja eleverna mot utbildningens mål.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nora kommun att senast den 14 juni 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskraven. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Eleven ska enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på grundsärskolans kunskapskrav, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Om en elev har läst ett ämne enligt grundskolans kursplaner, tillämpas grundskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, och bedömningen ska dessutom göras med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar.

Efter avslutad utbildning får elever ett intyg om sin utbildning, som kan kompletteras med ett allmänt studieomdöme där elevens möjlighet att bedriva studier beskrivs. Lärarens bedömning ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nora kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven samt beslutar och informerar om betyg i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 15 §)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att lärarna som undervisar eleverna vid Karlsängskolans grundsärskola fortlöpande informerar eleverna om de grunder som tillämpas vid betygssättning.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Karlsängskolans grundsärskola inte informerar eleverna om de grunder som tillämpas vid betygssättning. Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns lärare vid skolan som inte informerar eleverna om de

2017-03-16

4 (9)

Dnr 43-2016:4795

grunder som tillämpas vid betygssättningen. Detta får till följd att eleverna inte känner till de grunder som tillämpas av lärarna vid betygssättningen. Därmed finns en risk att eleverna saknar förutsättningar att utvecklas kunskapsmässigt.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. Vidare anges i förarbetena att mål- och resultatstyrningen innebär att elever och lärare ska ges stort utrymme att tillsammans planera och utforma undervisningen till innehåll och arbetssätt. Arbetet förutsätter att information om mål och kunskapskrav ges till alla elever i början av ett ämne och under utbildningens gång. Genom bra information om kunskapskraven kan många missförstånd som gäller enskilda betyg undvikas. (prop. 2009/10:165 s. 300). Med grunder avses bestämmelserna i skollagen, den aktuella läroplanen och kursplanen (a. prop. s. 667).

Skolinspektionens utredning

Under intervjun med lärarna som undervisar elever i grundsärskolan framgår att vissa lärare inte pratar med eleverna om vad de behöver klara av för att få ett visst betyg. Några lärare berättar att de pratar betyg med eleverna som är mottagna i grundsärskolan. En av de lärarna som inte pratar med eleverna om betyg anser att en diskussion om betygen skapar negativ stress för eleverna, vilket kan medföra att eleverna inte vill delta i undervisningen. Lärarna som pratar med eleverna om betyg menar å sin sida att en betygsdiskussion kan öka elevernas motivation.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Karlsängskolans grundsärskola inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Nora kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nora kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

2017-03-16

5 (9)

Dnr 43-2016:4795

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att samtliga kompetenser ingår i elevhälsan, samt att elevhälsan vid Karlsängskolans grundsärskola främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevers utveckling mot utbildningens mål. Psykolog ska ingå i det främjande och förebyggande arbetet.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Karlsängskolans grundsärskola saknar en samlad elevhälsa som innehåller de kompetenser som författningarna kräver. Rektorn ska se till att psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja eleverna mot utbildningens mål. Av utredningen framgår att psykologen inte anlitas för något hälsofrämjande eller förebyggande arbete för grundsärskolan. Mot den bakgrunden används inte den samlade elevhälsan på Karlsängskolans grundsärskola främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för elever i grundsärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska de finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. I förarbetena till skollagen (2009/10:165 s. 275 f.) anges att det inom obligatoriska skollagformerna ska finnas en samlad elevhälsa som bland annat ska omfatta psykologiska insatser. För sådana insatser ska det finnas tillgång till psykolog. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med företrädare för elevhälsan framgår att elevhälsan består av kurator, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska, specialpedagog och psykolog. Elevhälsan uppger att de inte känner till att det finns något hälsofrämjande eller förebyggande arbete för grundsärskolan som psykologen deltar i. Elevhälsan uppger att psykologen endast finns tillgänglig för enskilda elevärenden.

Kuratorn, skolsköterskan och studie- och yrkesvägledaren berättar att de har ett värdegrundsarbete med eleverna i grundsärskolan i form av en dag då de fokuserar på värdegrundsförhållanden. Under dagen har de fokus på bland annat relationer och samarbetsövningar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Karlsängskolans grundsärskola inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Nora kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum.

2017-03-16

7 (9)

Dnr 43-2016:4795

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl

Beslutsfattare

Eva Fröberg

Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Karlsängsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2017-03-16

9 (9)

Dnr 43-2016:4795

Fakta om Karlsängskolan

Vid Karlsängskolans grundsärskola är för närvarande två elever mottagna. Verksamheten leds av en rektor som också är rektor för Karlsängskolan 7-9.